

IN DIT NUMMER:

Interview met voorzitter Jan ten Brink
en vice-voorzitter Ruby van der Scheer

De godsdienstoorlog binnen D'66 duurde
maar kort

Kongres in Breda werd toch nog een
klassiek drama

Nieuwe samenstelling van belangrijkste
besturen en kommissies

Afdeling Zuidlaren heft zich op uit
onvrede over de landelijke koers

democraat

UITGAVE:

POLITIEKE PARTIJ DEMOCRATEN '66

zesde jaargang nummer drie

april 1973

democraat

officieel orgaan van de Politieke
Partij Democraten '66

Eindredakteur:

G. A. Spiering
Bernweg 65
Vlaardingen
Telefoon: 010-353785

Redaktiekommissie:

J. J. de Boer, P. C. Hooftstraat
125III, Amsterdam, telefoon: 020-
733430

Th. Essers, Officiersvliet 48,
Zwijndrecht, telefoon: 01850-29006

J. Essers-Coenen, Officiers-
vliet 48, Zwijndrecht, telefoon:
01850-29006

P. A. van Gent, Molenweg 40,
Lunteren, telefoon: 08388-2831

J. J. D. Kardol, Albert Schweit-
zerlaan 44, Haarlem, telefoon:
023-335839

S. Venema-Noordhoff, Seinpost-
straat 1, Katwijk aan Zee, tele-
foon: 01718-12931

Administratie:

Langestraat 61
Amsterdam
Telefoon: 020-226996

Advertentietarieven:

Hele pagina: bij één plaatsing
vierhonderd gulden, bij vijf plaat-
singen 350 gulden, bij tien plaat-
singen driehonderd gulden

Halve pagina: bij één plaatsing
250 gulden, bij vijf plaatsingen 225
gulden, bij tien plaatsingen twee-
honderd gulden

Kwart pagina: bij één plaatsing
honderdvijftig gulden, bij vijf
plaatsingen 135 gulden, bij tien
plaatsingen honderdtien gulden

Achtste pagina: bij één plaat-
sing negentig gulden, bij vijf
plaatsingen 87 gulden, bij tien
plaatsingen 85 gulden

Kopij

moet zijn getypt met een dubbele
spatie en niet meer dan vijftig
aanslagen per regel en moet aan-
getekend naar het redactie-adres
(Bernweg 65, Vlaardingen) wor-
den gezonden

Abonnement

is inbegrepen bij het lidmaat-
schap van D'66. Een abonne-
ment voor niet-leden van D'66
kost 25 gulden per jaar

Verschijnt

in de eerste helft van elke maand
met uitzondering van (onder voor-
behoud) de maanden juli en au-
gustus

Druk:

Luna, Delft

Alleen schriftelijke opzegging bij 'Amsterdam' geldt

GESCHILLENKOMMISSIE DOET BINDENDE UITSPRAKEN OVER BEEINDIGING LIDMAATSCHAP

Het lidmaatschap van D'66 kan alleen
worden beëindigd door schriftelijke
opzegging bij het landelijk sekretari-
aat in Amsterdam. Het lidmaatschap
loopt af op de dag, dat de opzegging
bij het landelijk sekretariaat is bin-
nengekomen, tenzij de betrokkene in
zijn opzeggingsbrief schrijft dat hij
lid wil blijven tot het aflopen van het
kalenderjaar waarover hij kontribu-
tie heeft betaald.

De geschillenkommissie van D'66
heeft dit - aan de hand van de statu-

ten en het huishoudelijk reglement en
op verzoek van het hoofdbestuur - be-
slist naar aanleiding van moeilijkhe-
den binnen de afdeling Zevenaar over
de opzegging van het lidmaatschap
door twee leden van deze afdeling. De
beslissing van de geschillenkommissie
is bindend, zo lang de algemene le-
denvergadering niet anders beslist.

Verklaring

De moeilijkheden binnen de afdeling
Zevenaar begonnen toen een lid tij-
dens een afdelingsvergadering ver-
klaarde, dat hij zijn lidmaatschap
opzegde. Negentien dagen later ver-
klaarde hij tijdens een afdelingsver-
gadering, dat hij zich nog steeds als
lid van D'66 beschouwde.

Het hoofdbestuur vroeg zich af of de
betrokkene nog steeds lid is van D'66
en of hij tijdelijk geen lid van D'66 is
geweest. De geschillenkommissie
bepaalde, dat de betrokkene nog
steeds lid is van D'66, omdat hij zijn
lidmaatschap van D'66 niet schrifte-
lijk had opgezegd bij het landelijk
sekretariaat.

Stemmingen

Tijdens die tweede afdelingsverga-
dering moesten stemmingen worden ge-
houden. Daaraan deed ook iemand
mee, van wie het landelijk sekretari-
aat zes dagen eerder een brief had
gekregen waarin hij zijn lidmaatschap
opzegde. Naar aanleiding daarvan
wilde het hoofdbestuur van de ge-
schillenkommissie weten of de be-
trokkene lid is van D'66 tot de dag
waarop het landelijk sekretariaat zijn
opzeggingsbrief ontving of tot het
aflopen van het kalenderjaar waar-
over hij zijn kontributie had betaald.
Omdat de betrokkene in zijn opzeg-
gingsbrief niet had geschreven, dat
hij lid wilde blijven tot het aflopen
van het kalenderjaar bepaalde de ge-
schillenkommissie dat hij tijdens de
afdelingsvergadering geen lid meer
was en dat zijn stem daarom ongeld-
ig was.

Ongeldig

Toen de geschillenkommissie dat had
bepaald vroeg het hoofdbestuur zich
af of door de ongeldigheid van deze
stem de stemmingen en de genomen
besluiten ook ongeldig werden. De
geschillenkommissie heeft bepaald,
dat een stemming alleen ongeldig
moet worden verklaard als door het
niet-uitbrengen van één of meer on-
geldige stemmen een ander besluit
tot stand zou zijn gekomen. Dat was
bij de stemming in Zevenaar niet
het geval, omdat de uitslag van de
stemming negen tegen zeven was.

Opvolger drs Engwirda

DRS D. EISMA VOOR D'66 IN EUROPEES PARLEMENT

Het 33-jarige Eerste-Kamerlid drs
Doeke Eisma uit Apeldoorn is de 29-
jarige drs Maarten Engwirda uit Den
Haag opgevolgd als vertegenwoordi-
ger van D'66 in het Europees Parle-
ment. Drs Engwirda moest zich uit
het Europees Parlement terugtrek-
ken omdat hij geen deel meer uit-
maakt van één van beide Kamers der
Staten-Generaal.

Drs Eisma - ook lid van het bestuur
van de Stichting Wetenschappelijk
Buro D'66 - heeft besloten in het Eu-
ropees Parlement toe te treden tot
de socialistische fractie. Omdat de
samenstelling van het Europees Par-
lement voor een groot deel is gewij-
zigd, heeft drs Eisma de socialisti-
sche fractie gevraagd haar naam te
wijzigen in "socialisten en geestver-
wanten".

AFDELINGSNIEUWS

Zwolle

De afdeling Zwolle heeft een nieuw be-
stuur gekregen, dat bestaat uit:
Voorzitter: Ir H. A. L. M. Hustinx,
Middelweg 263, telefoon: 05200-18570;
Sekretaris: J. C. Hendriks, Amer 63,
telefoon: 05200-36877;
Penningmeester: A. ten Dolle, Nilants-
weg 41/3, Spoolde, telefoon: 05200-
19153;
Ir H. W. Beumer, Van Hille Gaerthé-
straat 13, telefoon: 05200-34202;
J. Gruppen, Does 9, telefoon: 05200-
35147;
H. J. W. van der Most, De Savornin
Lohmanlaan 7.

Interview met drs Jan ten Brink en mevrouw Ruby van der Scheer-van Essen

"Voorzittersverkiezing was niet het belangrijkste, maar besluit tot voortzetting van politieke lijn"

door GUILLAUME SPIERING
(eindredakteur democraat)

Wat binnen bijna geen enkele vereniging gebeurt, is binnen D'66 wel gebeurt: De voorzitter trad af, deed een stapje terug en werd vice-voorzitter. De 31-jarige huismoeder Ruby van der Scheer-van Essen uit Aalsmeer deed dit stapje terug na een - zoals de termen later luiden - "onverkwikkelijk", "walgelijk", "dramatisch", "nationaal-socialistisch" en "fascistisch" slot van de algemene ledenvergadering van D'66 in Breda. Termen die weer later werden teruggenomen, ingetrokken en voor niet gebezigd werden verklaard. Termen die sloegen op de - zoals dat door sommigen werd genoemd - "machtsgreep" van de latere voorzitter - de 46 jarige drs Jan ten Brink uit Overveen - en zijn twaalf "volgelingen". Hoe kijken beiden terug op die algemene ledenvergadering en hoe zien zij de toekomst voor D'66?

GS: Hoe kijkt u nu - nu alle emoties zijn weggeëbd - terug op de verkiezing van een voorzitter, die eindigde in een uitslag van 51 tegen 49 procent?

JtB: Die verkiezing is en blijft een wonderlijke geschiedenis. Ik denk er in elk geval niet met plezier aan terug. Ik begin wel plezier te krijgen in het voorzitterschap. Dat komt vooral, omdat inderdaad die emoties beginnen te zakken, ook bij mensen die liever hadden gezien dat Ruby van der Scheer voorzitter was gebleven, maar nu gewoon met mij aan het werk willen. Dat geldt in de eerste plaats voor de leden van het hoofdbestuur, maar ook voor die van de Kamerfrakties. Nog even over die emoties aan het eind van het kongres: Ik geloof nog steeds dat die buiten proportie waren. Misschien heb ik het kongres niet goed genoeg uitgelegd waar het mij om ging. Ik was ook niet bekend binnen de partij. Ik heb van 1967 af wel alle kongressen (behalve dat in Biddinghuizen) meegemaakt, maar ik heb nooit een mond open gedaan. Dat alles vergrootte de onzekerheid en de angst, dat het inderdaad om een machtsgreep ging. Ik kan nu wel weer lachen om die Zuidamerikaanse of marxistische coupe, die ik zou hebben gepleegd, maar die eerste reacties vond ik allesbehalve fijn.

RvdS: Ik vond dat verschrikkelijk. Daarom trok ik mij ook terug voor het voorzitterschap en stelde ik me kandidaat voor het vice-voorzitterschap.

GS: Hoe kan iets worden gedaan, waardoor niet voor de derde keer op een dergelijke wijze een voorzitter wordt gekozen?

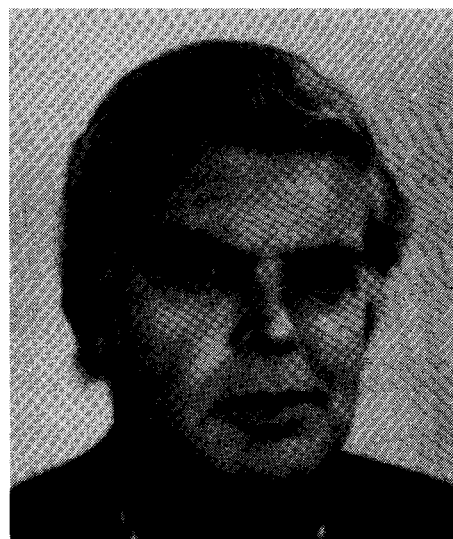
JtB: Het is duidelijk, dat er iets mis is met het systeem van D'66 voor het kiezen van een voorzitter. Het nieuwe hoofdbestuur piekert al over voorstellen, die aan een volgende algemene ledenvergadering worden gedaan. Overigens, de moeilijkheden van Breda waren natuurlijk van heel andere aard dan die van Biddinghuizen. Daar was maar één kandidaat en in Breda waren er drie kandidaten. Deze laatste situatie was voor D'66 helemaal nieuw.

RvdS: Het is niet belangrijk wie er uiteindelijk voorzitter van de partij wordt. Het is belangrijk dat de continuïteit van de partij is verzekerd.

Dialogo

GS: Wat betekent deze "kommando-wisseling" voor het politieke beleid van D'66?

JtB: Het politieke beleid van D'66 wordt in hoofdzaak bepaald door de Tweede-Kamerfractie. Dat vind ik juist en ik zou het niet willen veranderen. Maar er moet wel een dialoog zijn tussen de Kamerfrakties en het hoofdbestuur. Het nieuwe hoofdbestuur heeft duidelijk een programmatische opdracht gekregen van het kongres. Ik heb daarom zelf gevraagd. En het programmatische inzicht van

- DRS JAN TEN BRINK -

het hoofdbestuur - gescherpt door discussies binnen de partij - moet invloed kunnen hebben op de beleidslijn van de Kamerfrakties.

RvdS: Het belangrijkste van het kongres in Breda was niet de verkiezing van een voorzitter, maar het aannemen van moties waardoor de politieke lijn kon worden voortgezet. Tot twee, driemaal toe heeft het kongres met grote meerderheid besluiten genomen, die de partij de afgelopen twee jaar verdeeld hebben gehouden.

Partij-organisatie

GS: Heeft de "kommandowisseling" nog gevolgen voor de organisatie van D'66?

JtB: Hoewel organiseren geen hobby van me is, zal ik me er nu wel mee bezig moeten houden. Er is veel kritiek geweest - ook tijdens het kongres - op de organisatie van de partij. Er zijn allerlei resoluties aangenomen over veranderingen in de partijorganisatie en de partijstructuur en er komt in het najaar een organisatiekongres. Een heel belangrijk voorstel is het instellen van een partijparlement of een partijraad. De ervaringen van de eerste paar weken als voorzitter brengen me voorzichtig tot de konklusie, dat er in het partij-apparaat wel iets professioneler zou kunnen worden gewerkt. Gelukkig beschikt D'66 nu weer over een sekretaris organisatie, die op dit terrein het belangrijkste werk moet doen.

RvdS: Ik heb er geen behoefte aan deze vraag te beantwoorden.

Opzeggingen

GS: Wat vindt u ervan, dat een aantal leden van D'66 naar aanleiding van de voorzittersverkiezing in Breda het lidmaatschap van de partij heeft opgezegd?

Een gesprek tussen de twee kandidaten voor het voorzitterschap van D'66, die het niet haalden: drs Maarten Engwirda die in de eerste ronde werd uitgeschakeld en mevrouw Ruby van der Scheer-van Essen, die in de tweede en laatste ronde door drs Jan ten Brink werd verslagen.

JtB: Er zijn maar weinig leden, die hebben bedankt om het kongres, tussen de tien en vijftien. Ik vind het heel normaal als leden na een partijkongres bedanken, omdat zij het niet eens zijn met de politieke besluiten of met de verkiezing van een nieuwe voorzitter of om andere redenen. Gelukkig zijn er sinds het kongres in Breda ook nieuwe leden bijgekomen. RvdS: Er hebben zich na het kongres ook nieuwe leden opgegeven. Ik mis Will van Spankeren. (Will van Spankeren was lid van het dagelijks bestuur, belast met publicitaire aangelegenheden. Direkt na het kongres bedankte hij als lid van de partij - GS)

Samenwerking

GS: In hoeverre gaat het bepalen van een eigen gezicht van D'66 verloren door de samenwerking met PvdA en PPR?

JtB: We gaan nu dus echt praten over de politiek van D'66. Toch wil ik het antwoord op deze vraag uitstellen tot de volgende Democraten. Binnen het hoofdbestuur is namelijk afgesproken, dat we dan met een soort verklaring zullen komen waarin staat hoe wij willen gaan werken, een soort programma dus van het hoofdbestuur. En één van onze taken is dat eigen gezicht binnen de progressieve samenwerking, is het streven naar de progressieve volkspartij en is het herstellen van de schade van de Tweede-Kamerverkiezingen van november vorig jaar.

RvdS: Het eigen gezicht van D'66 wordt niet geschaad door de samenwerking met PvdA en PPR, maar door de eigen interne verdeeldheid, waar-

De vorige maand gekozen drs Jan ten Brink is de zesde voorzitter van D'66. Zijn voorgangers waren: Mr H. A. F. M. O. van Mierlo van september 1966 tot december 1966; Drs G. Ringnalda van december 1966 tot november 1967; Mr H. J. van Lookeren Campagne van november 1967 tot december 1968; Drs J. A. P. M. Beekmans van december 1968 tot november 1971; Mevrouw R. E. van der Scheer-van Essen van november 1971 tot maart 1973.

D'66

Het nieuwe bestuur van D'66 zal nog wel naar de oorzaak zoeken van de grote verkiezingsnederlaag van november 1972. Honderdduizenden confessionelen hebben in 1967 op D'66 gestemd, omdat zij wel een nieuwe koers wensten. Enkele uitspraken van leidende figuren van D'66: Mej. Goudsmid voor de t.v. tijdens een politieke uitzending: „De katholieken hebben tijdens de oorlog geen goede rol gespeeld”; de heer Gruijters: „Confessionelen zijn onbetrouwbaar”. Dat het bestuur van D'66 in de toekomst politieke figuren moge kiezen, die wel weten wat zij moeten zeggen en zwijgen.

W. van den Dries, Terneuzen

Ingezonden brief in "Elseviers Magazine" van zaterdag 31 maart 1973

door de energie van D'66 verkeerd wordt verbruikt. D'66 heeft met zichzelf gevochten in plaats van met de problemen van de samenleving. Het is niet de "schuld" van PvdA en PPR, dat D'66 bij de Tweede-Kamerverkiezingen van november vorig jaar heeft verloren, maar haar eigen schuld. D'66 moet nu gewoon aan het werk.

Landsbelang

GS: Is het streven naar een progressieve volkspartij een kwestie van louter het wellicht vermeende landsbelang (de progressieve volkspartij) stellen boven de partijbelang?

JtB: In verband met die aanstaande verklaring van het hoofdbestuur geef ik liever nu nog geen antwoord op deze vraag.

RvdS: D'66 is ontstaan om drie belangrijke vernieuwingen in de Nederlandse politiek door te voeren: op het terrein van het staatsrecht, op het terrein van de partijpolitiek en op het terrein van de democratisering. De gedachte aan een nieuwe volkspartij is ontstaan vanuit de wil om binnen de parlementaire democratie een meerderheid te krijgen voor een vooruitstrevend programma. D'66 mag van mij ophouden te bestaan als de progressieve volkspartij van de grond komt en de partijpolitieke vernieuwing daardoor gestalte heeft gekregen. In het programma van de progressieve volkspartij moeten de uitgangspunten van D'66 terug zijn te vinden: de belofte van de partijpolitieke vernieuwing (die door het ontstaan van de progressieve volkspartij al ingelost), de staatsrechtelijke vernieuwing (met name de gekozen minister-president) en een groot aantal programmatische punten, dat de laatste tijd in de maatschappelijke visie van D'66 is ontwikkeld. D'66 is een middel en de progressieve volkspartij in zich is ook geen doel.

„Klap”

GS: Wat moet worden gedaan om bij de eerstvolgende Tweede-Kamerverkiezingen de klap van november vorig jaar weer te boven te komen?

JtB: Ook deze vraag wil ik in afwachting van de verklaring van het hoofdbestuur nu onbeantwoord laten.

RvdS: Het is van minder belang, dat D'66 de "klap" te boven komt, dan wel dat het doel van D'66 dichterbij komt. En het doel van D'66 is nog steeds zo veel mogelijk Nederlandse kiezers verenigen op een vooruitstrevend programma.

Verhouding

GS: Hoe is de verhouding tussen u beiden?

JtB: Ik ben geneigd te zeggen: Dat gaat niemand wat aan. Maar dat kan weer tot misverstanden leiden. Daarom dit: We werken tot nu toe uitstekend samen en ik verwacht, dat dat zo blijft. Als iemand meer wil weten moet hij maar eens komen kijken als we samen een tosti eten.

RvdS: Ik geef liever geen antwoord op deze vraag.

Drs Den Uyl en mr dr De Gaay Fortman over Bredase kongres

Drs J. M. den Uyl uit Amsterdam - de 53-jarige politieke leider van één van de twee koalitionpartners van D'66, de PvdA - is blij dat het kongres in Breda niet is bezweken voor de verleiding zich te verliezen in gekijf over de schuld aan de teruggang bij de Tweede-Kamerverkiezingen van november vorig jaar.

"Het kongres heeft zich terecht gekoncentreerd op de vraag hoe de eigen identiteit van D'66 binnen de progressieve samenwerking kan worden versterkt. Er was nauwelijks behoefte die samenwerking zelf op de tocht te zetten en naar mijn mening terecht, want die samenwerking is een deel geworden van de identiteit van D'66. Ik geloof dat een politieke partij, die klappen heeft gehad, meer kans heeft terug te komen naarmate die partij meer zichzelf trouw blijft. Het kongres van D'66 heeft dat bijna tot het einde onderkend", aldus drs Den Uyl.

Publiciteit

De politieke leider van de andere koalitionspartner, de PPR - de 35-jarige mr dr B. de Gaay Fortman uit Ermelo - vindt dat het kongres in Breda is gedomineerd door de publiciteit over de twee dag.

"Er is zinnig gediskussieerd, zeker over de kabinetsformatie, maar het is onvoldoende duidelijk geworden dat het geen machtsstrijd was om personen maar om ideeën. Het is een taak voor D'66 met die nieuwe ideeën naar de kiezer te gaan. Dat is een zware opgave voor het nieuwe hoofdbestuur, want de kiezer heeft de indruk dat D'66 bestaat uit een onderlinge ruzie", aldus dr De Gaay Fortman.

De eerstvolgende Democraten verschijnt (onvoorziene omstandigheden voorbehouden) op donderdag 10 mei aanstaande. De kopij voor dat nummer moet uiterlijk dinsdag 1 mei aanstaande op het redactie-adres (Bernweg 65, Vlaardingen) zijn.

Waarom zouden al die D'66-kiezers eigenlijk geen D'66-leden worden ?
Zorgt daarvoor !

Heilsverwachtingen binnen de partij richten zich op nieuw basisprogramma Na godsdienstoorlog en emoties heeft D'66 weer tijd voor kiesstelsel, openheid en democratie

door DRS P.G. DEKKER
(gemeenteraadslid groningen)

De ontevredenheid binnen D'66 is eindelijk op een duidelijke manier naar boven geborrelt. Onlust is er over het stemmenverlies, onlust ook over de onwaarschijnlijkheid dat op korte termijn een progressieve volkspartij (PVP) met PvdA en PPR kan worden gevormd. Deze bedreigingen voor het voortbestaan van het geliefde D'66 hebben een revival-beweging doen ontstaan. De heilsverwachtingen van deze beweging hebben zich gericht op een nieuw basisprogramma en de profeet is drs Jan ten Brink. Het elan van een dergelijk nieuwe sekte is zo groot dat niemand er zich tegen kan verklaren en het is geen wonder dat het symbool van deze beweging een groot aantal stemmen kon krijgen.

Van september af wordt de eindnota Samen- over-leven een beleidsprogram

De eindnota van het projekt Samen-over-Leven zal voor 1 september gereed zijn. Het centrale probleem in de nota zal zijn: In welke richting moet maatschappijverandering worden nagestreefd om de nu spelende problemen doeltreffend te kunnen oplossen?

Tussen 1 september en 1 januari zal de eindnota tijdens één of meer regionale en/of landelijke bijeenkomsten worden besproken. Na 1 januari worden de nota en de tijdens deze bijeenkomsten geuite prioriteiten en wensen van de deelnemers aan deze bijeenkomsten voorgelegd aan een aantal deskundigen, dat het geheel zal vertalen in beleidsmaatregelen. Deze deskundigen zullen ook de financiële en organisatorische konsekwenties van één en ander schetsen. In het voorjaar van volgend jaar worden de konklusies en de op- en aanmerkingen van de deskundigen terugggebracht in de discussiegroepen.

Programma

De eindnota zal ook worden voorgelegd aan de commissie, die een programma voor de toekomstige progressieve volkspartij zal opstellen. De commissie zal op basis van de nota een beleidsprogramma maken. Ook dit beleidsprogramma wordt weer in de discussiegroepen terugggebracht. Alle gegevens, die dan zijn verzameld gaan naar een commissie die het progressieve politieke programma uiteindelijk tot een feit zal maken.

Tegenover deze revival-beweging staat een groep kontinuïsten. Dankbaarheid voor bewezen diensten en geloof in de oude vertrouwde personen staan bij hen op de voorgrond. Voor hen is mr Hans van Mierlo een godheid en mevrouw Ruby van der Scheer zijn profeet. Is het een wonder dat de strijd tussen deze twee sekten grote emoties heeft teweeggebracht?

Konflikt

De godsdienststrijd tussen revivalisten en kontinuïsten is gerationaliseerd tot een konflikt over twee moties die een buitenstaander beide weinig interessants boden. De echte aanhangers van de beide sekten wisten in hun eigen moties erg veel diepere betekenissen te zien. Wie het niet ziet, mist natuurlijk elke visie.

Beide sekten hebben elkaar met alle denkbare middelen bestreden: verkiezingsperiode, reglement, brieven, procedurekwesties, voorwaarden stellen, beschuldigen van chantage en dergelijke. Voor niet-leden van de sekten is de stem natuurlijk mede bepaald door de kwaliteit van beide kandidaten. Ze hebben beide evident goede eigenschappen. Beiden hebben een aantrekkelijke persoonlijkheid, verantwoordelijkheidsgevoel, bereidheid tot samenwerking en een grote mate van redelijkheid. De minder gelukkige manipulaties hebben dan ook niet zonder meer de doorslag gegeven in één richting voor de stembepaling van de meeste kongresgangers. De stemming leverde technisch een onbepaalde uitslag op, met de grootste kans dat Jan ten Brink meer stemmen op zich had verenigd dan Ruby van der Scheer.

Gespletenheid

Politiek is de godsdiensttwist van belang voor de samenhang van de partij. Als het gevoel van gespletenheid groot wordt kan men zich moeilijk met de partij identificeren. Voor de politieke lijn van D'66 naar buiten is de twist volstrekt onbetekenend. Daarvoor is alleen maar van belang wat de politieke opstelling van D'66 in de komende periode zal zijn ten opzichte van PvdA en PPR en tegenover eventuele andere mogelijke partners. Wat zal haar flexibiliteit en haar dynamiek zijn? Zal zij zich in haar wederopstanding verliezen of zal ze de altijd door haar

geprezen samenballing van partijen bevorderen door daarop gerichte nieuwe initiatieven te ontplooiën?

Het grappige van de situatie van D'66 is dat de leden op het ogenblik als groep worden beheerst door gevoelens van loyaliteit. D'66 was het die een PVP wenste. D'66 was het die PvdA en PPR voor haar PVP-kar wist te spannen. Hoe zou D'66 zich dan van dit alles kunnen losmaken? Dit is grappig omdat er een inwendige logika in de huidige politieke situatie zit die D'66 zonder enige twijfel een andere kant zal opsturen.

Blokvormig

Niemand kan ontkennen dat de blokvorming met name door de invloed van D'66 tot stand is gekomen. Niemand kan ontkennen dat deze blokvorming versnellend heeft gewerkt op de dekonfessionalisering van de politiek. Maar ook zal niemand willen beweren dat D'66 een eclatant verkiezingssucces heeft te danken aan al haar zo belangrijke initiatieven. De blokvorming is een belangrijk initiatief geweest van D'66, maar deze heeft tot een ernstige verkiezingsnederlaag geleid. D'66 wil nu nog steeds een PVP van de progressieve drie. Natuurlijk is die PVP voor D'66 alleen akseptabel als haar eigen elementen daarin een belangrijke rol spelen. Zolang D'66 niet meer kiezers heeft is de partij oninteressant voor haar partners en niet in staat haar eigen elementen in de PVP tot uitdrukking te brengen. Door als een nymfo-maan achter de PvdA te blijven aanrennen maakt D'66 haar aantrekkelijkheid als huwelijkspartner niet groter. De kans op een blijvende verbinding met PvdA en PPR is alleen reëel als D'66 haar manoeuvreervrijheid terugneemt. Dat betekent het risico van een breuk, omdat zonder dat risico geen echte vrijheid denkbaar is.

Afdrijven

D'66 heeft geen verschuiving naar links of rechts te zien gegeven. De innerlijke logika van de situatie van D'66 wordt natuurlijk door iedereen aangevoeld. In de nabije toekomst is daardoor een afdrijven ten opzichte van de beide partners te verwachten. Daar helpt geen lieve motie aan. Het is onvermijdelijk wil D'66 van de progressieve drie geen depressie drie maken. Het kongres in Breda was vermakelijk. Er is wel over politiek gesproken, maar er zijn geen politieke beslissingen genomen. Die beslissingen zullen door de omstandigheden wel worden afgedwongen. De godsdienstoorlog heeft gewoed. Er is een andere voorzitter gekozen. De emoties zullen wegebben en D'66 zal opnieuw kunnen werken aan programma, partijvernieuwing, kiesstelsel, openheid en democratie. Toch een aardige klub, dat D'66.

BLADEN OVER KONGRES IN BREDA

de Volkskrant

Bij de laatste verkiezingen is gebleken, dat de aantrekkelijkheid van D'66 kleiner wordt naarmate zij meer naar links schuift. Is het de bedoeling van de groep die de nieuwe partijvoorzitter naar voren schoof, om in deze richting door te gaan? Daar lijkt weinig heil van te verwachten. Wil er voor D'66 nog een toekomst zijn, dan zal zij zich vooral op kiezers moeten richten, die zich voor een gematigd progressief beleid willen laten winnen.

Zo'n duidelijke progressieve meerderheid is er nu in elk geval nog niet. Krijgen we desondanks toch een kabinet-Den Uyl! Het begint er, dank zij de vasthoudendheid van formateur Burger, wel op te lijken. Het congres van D'66 toonde zich daar verheugd over, maar vroeg zich tegelijkertijd met enige zorg af wat de heer Burger allemaal aan het doen is.

Op het congres van D'66 werd in een motie nog eens dik onderstreept, dat het program van een kabinet-Den Uyl het regeerakkoord van de progressieve drie zal moeten volgen. Dat klinkt flink, maar als er inmiddels toch al concessies zouden zijn gedaan, ware het beter met de waarheid voor de dag te komen.

Het is te begrijpen, dat de progressieven met het probleem van de verkiezingsbeloften zitten. Ook in de op het congres van D'66 aangenomen motie wordt het niet nakomen van die beloften nog als bedrog aangeduid. Het zou echter ook wel degelijk op bedrog gaan lijken als concessies worden verdoezeld. Die concessies dienen, zo nodig, openlijk aan de hoogste partijorganen van de progressieve drie te worden voorgelegd.

Haagse Post

Even dreigde er tijdens het congres gevaar vanuit Noord-Holland. De statenfractie van D'66 in deze provincie had ook een lange, voor het congres niet onaantrekkelijke resolutie gefabriceerd, die de compromisworst van het partij-establisement leek te verdringen. Ook dat gevaar werd bezworen: na uitermate matte discussies, tijdens welke potentiële antagonisten om het hardst strijden dat de beide resoluties helemaal niet strijdig met elkaar waren, werden ze allebei via een ingewikkelde stemprocedure aangenomen.

De pais en vree — weinig inspirerend, maar in elk geval effectief — heerste tot een uur voor het eind van het congres. En toen liep het toch weer spaak. Tijdens de verkiezing van een voorzitter herhaalden de onverklikkelijke tonelen van het congres in de Flevopolder, november 1971, zich. Toen werd Ruby van der Scheer met 50% van de stemmen in de voorzittersstoel gehesen, nu werd zij met 51 tegen 49% door de neuroloog Jan ten Brink (46) uit Overveen, de woordvoerder van de Noordhollandse opposanten, uit het zadel gewipt; in beide gevallen, toen en nu, waren tranen haar deel.

Je kunt proberen alle angsten en verdeeldheid diep onder de dekens te verstoppert, maar zoiets laat zich niet tot in perfectie regisseren. De smadelijke bejegening van

Ruby van der Scheer, die een trouw aanhangster is van de Van Mierlo-lijn, symboliseerde in feite de afkeer van een restant eigenwijze, burgerlijke radicalen van de socialistische Kus des Doods.

Het pragmatisme van D'66 is ten slotte in het laatste uur van het Bredase congres in golven van emoties ten onder gegaan. Want, na het aanvaarden van de kus, was het pragmatisch geweest een mooi testament te schrijven. Dat is geloofwaardiger en realistischer dan een poging tot een wedergeboorte-akte.

HET PAROOL

HET congres van D'66 heeft intern de vrede hersteld door twee tegenstrijdige verlangens te verenigen. Het heeft de mensen die D'66 meer eigen identiteit willen geven gekalmeerd met een resolutie waarin een nieuw basisprogram wordt beloofd. En het heeft tegelijk de voorstanders van nauwe samenwerking met PvdA en PPR gerustgesteld door die samenwerking tot uitvoering van het regeerakkoord voort te zetten.

Voor de stabiliteit van D'66 en daarmee voor een eventueel komend kabinet-Den Uyl, was het, zoals dat heet „een goed congres". Maar voor de duidelijkheid van D'66 tegenover de kiezers is er niet veel veranderd bij de situatie van november jl toen zovelen deze partij in de steek lieten.

NRC HANDELSBLAD

Het vertrek van Wessel uit D'66 was het afgelopen week-einde geen discussieonderwerp.

Een koersverandering heeft het congres niet opgeleverd. Dat viel ook af te leiden uit de nogal royale waardering die het congres gaf aan het opereren van de partijleiding bij de kabinetsformatie. Formateur Burger mag zich zelfs verheugen over een vrij grote populariteit bij D'66.

Voor Van Mierlo zou het al met al een vreugdevol week-einde zijn geworden — als niet de voorzitterverkiezing in het laatste uur van het congres zo'n forse kras door het mooie beeld had gegeven. Het leek wel alsof de congresserende D'66'ers zich al te lang rustig hadden gedragen en gistermiddag de laatste kans grepen om de heibel aan te richten die ons van vorige congressen zo vertrouwd is.

Politiek relevant was die heibel overigens nauwelijks. Een

politieke tegenstelling tussen de vorige voorzitter, mevrouw Van der Scheer en de nieuwe voorzitter, Ten Brink, valt moeilijk te constateren. Men kan hoogstens zeggen dat Ten Brink wat meer voorstander is van de eigen profilering van D'66.

De gespleten stemming is wellicht nog het meest een gevolg van twijfel over de kwaliteit van de beide kandidaten. Mevrouw Van der Scheer maakte geen overtuigende indruk, maar Ten Brink ook niet.

Het enige opmerkelijke rondom de voorzitterverkiezing was het onverbloemde opereren van de lobbie die Ten Brink naar voren had geschoven. Het gedrag van deze groep deed een beetje denken aan het opereren van Nieuw Links bij de PvdA-bestuursverkiezingen van enkele jaren geleden. Een luidruchtige lobbie was tot dusver ongewoon in D'66. Haar aanwezigheid leidde bij de oudere politieke generatie tot gevoelens van afkeuring. Maar dat zegt meer over de sfeerverandering binnen deze partij dan over de politieke koers.

Trouw

De Democraten '66 hadden bij ons in zoverre nog een klein streepje voor, dat ze een vrouw als voorzitter gedoogden. Daarin was deze partij ook een beetje on-Nederlands.

In het afgelopen weekeinde hebben de technocraten binnen deze partij hieraan een einde gemaakt door, op lang niet overtuigende wijze, een man tot voorzitter te kiezen. De VVD is thans de enige partij die een (bekwame) presidente aan het roer heeft. Bij de grotere confessionele partijen behoeft men helaas nog steeds niet te verwachten, dat een vrouw de leiding wordt toevertrouwd; maar dat is een hoofdstukje apart.

Een andere opvallende kant van D'66 is, dat deze partij in haar bijna zevenjarig bestaan al meer voorzitters heeft gekend dan bij voorbeeld de ARP in meer dan negentig jaar. Ook daaruit kan men opmaken, dat D'66 een nogal vluchtig gezelschap vormt. Dat hebben ook de laatste verkiezingen duidelijk aangetoond. D'66 lijkt allesbehalve een blijvertje in de politiek. Zijn zeteltal in de Tweede Kamer duikelde van elf naar zes. Daarmee kan deze nogal pragmatische club nog maar nauwelijks tot de middelkleine partijen worden gerekend.

Groene happening liep uit op unfaire bokswedstrijd KONGRES IN BREDA WERD TOCH NOG KLASSIEK DRAMA

door JAN KARDOL
(lid redaktiekommissie democraat)

O, je bent lid van D'66. Een veelbetekende blik van de ene aanwezige naar de andere. Je wordt vol medelijden bekeken en een helpende hand lijkt je te worden toegestoken. Men zoekt snel de beste stoel die er is te vinden om je in te drukken. Want men gelooft dat een D'66-er op het punt van instorten moet staan na alles wat hij de afgelopen maanden heeft moeten verwerken. Ook niet-D'66-ers weten wel wat het einde is, zeker van dat van het menselijk inkassingsvermogen. Een gang langs de dieptepunten in de afgelopen tijd doet je inderdaad even stil worden. Was daar eerst die halvering bij de Tweede-Kamerverkiezingen, leek het daarna of men het zinkende schip begon te verlaten - toen enkele prominente D'66-ers te kennen gaven aan een politieke toekomst buiten de partij om te werken - en kwam ten slotte als klap op de vuurpijl het slot van het kongres in Breda. Dat de moeizaam verlopende kabinetskrisis alleen maar het gelijk van de D'66-denkbelden over staatsrechtelijke vernieuwingen bevestigde, kon slechts een schrale troost worden genoemd.

Bloemrijk

Ja, dat kongres. Het begon eigenlijk best aardig. Diepgravers zullen ongetwijfeld vinden, dat Paula Wassen nog wat zanglessen moet nemen, maar een bloemrijker begin was nauwelijks denkbaar. Paula Wassen had ongetwijfeld op een middag in februari wat zitten nadenken over de afgelopen maanden. Ze moest denken aan fiks met elkaar strijdende vleugels, artikelen over een gespleten D'66 in de kranten en een huilende Hans van Mierlo op de puinhaven van zijn groene burcht. Alleen een onmiddellijk aan het begin van het kongres ontketende happening zou het allemaal kunnen veranderen. Het zou een kongres kunnen worden van alle D'66-ers dansend en huppelend door Het Turfschip. De linkse hand grijpt de wat minder linkse hand en rose en groene slingers zwaaien door de ruimte. Kortom een groene happening. Geen geharrewar, maar mensen die alleen maar lief voor elkaar zijn.

Verbazingwekkend

Het mocht niet zo zijn. Al spoedig sloeg men elkaar met moties en amendementen op moties om de oren. Verbazingwekkend was het aantal kongresgangers dat meende eerst nadrukkelijk te moeten verklaren het helemaal met de vorige spreker eens te zijn, maar er daarna toch in

slaagde met wat hoogstandjes op taalkundig gebied het kongres weer wat minuten langer te laten duren. Langzamerhand kondigden zich echter - gelijk in een klassiek drama - de eerste tekenen van naderend onheil aan. Aanzeggers waren er, die allemaal de bijna magisch geworden woorden "motie-Ten Brink" hanteerden. De situatie werd echt gespannen toen in de welbekende wandelgangen groepjes kongresgangers probeerden de eensgezinde hoofden zo dicht mogelijk bij elkaar te steken. Er broeide wat en dat terwijl de kongresleiding nog zo waarschuwde tegen spelen met vuur.

Tragedie

Pas in de laatste uren van het kongres werd de tragedie uitgespeeld. Mochten onverbeterlijke optimisten nog hebben gedacht dat de kongresgangers na de eindeloze stemmerij over vaak elkaar overlappende moties zo murw zouden zijn dat ze de keuze van de nieuwe voorzitter zo snel mogelijk wilden afhandelen, het ging helemaal anders. Vergeten werd dat favoriete televisieprogramma's al binnen enige uren zouden losbarsten in de huiskamers. Het werd een ware heksenketel toen bleek dat runner-up Jan ten Brink achtervolgster Ruby van der Scheer met nog geen handdikte verschil had verslagen. Om te beginnen greep men elkaar figuurlijk fors naar de keel, maar het scheelde weinig of dat proces had zich letterlijk voltrokken. Zeker als je luisterde naar overslaande stemmen die gilden het "niet meer te nemen" en doorsloegen naar kreten als "fascistische machtsvername". Wat een triest gezicht moet de buitenwacht hebben gekregen van D'66. Het moet ongeloofwaardig zijn geworden, dat D'66 nog geloofwaardig moet heten.

Traantjes

De bokswedstrijd met stoten onder de gordel kreeg naar verhouding nog een lief slot toen Ruby van der Scheer er de voorkeur aan gaf de handdoek in de ring te werpen. Daarna begonnen de traantjes te lopen. Een uiting van verdriet die door nijver werkende fotografen en filmers snel werd vastgelegd om tot ver buiten Het Turfschip indruk te maken. Er zal heel wat moeten worden geboend, er moeten heel wat indrukken worden weggenomen en er moet witter dan wit worden gewassen voordat D'66 weer in de markt komt te liggen. Wellicht is er tegen die tijd een STER-spotje te maken, waarin Paula Wassen glimlachend verkondigt dat D'66 zo lekker smaakt.

INGEZONDEN BRIEVEN

Het kongres

Denkend aan het kongres, zie ik lange rijen mensen traag langs enorme papiertafels gaan.

Kinderen, honden en een kongreslied gaven de sfeer van D'66 aan.

En in een geweldige massa verzonken, Ruby en Hans vooran in de zaal. Anneke, Basje, De Brauw, Van der Louw en journalisten; ze waren er - allemaal.

Blokvorming, dreiging en manipulaties weekten veel emoties los.

De stemming per meter, zo typisch voor ons, sloeg het kongres bijna total-loss.

En in een enorme chaos verzonken raakte de zaal; doch toen keerde het tij.

Ruby trok haar kandidatuur in en redde op die manier de partij.

Maar, denkend aan dit kongres, zie ik ook veel eenheid, die op het juiste moment over ons kwam.

De hoop voor de toekomst, die hieruit valt te putten, bewaren we voor het volgende; dus tot dan!

T. SMITS,
Amstelveen.

Tijdens de algemene ledenvergadering in Breda werd door de redactie van de Democraat de uitroep gehoord, dat artikelen voor dit blad meestal onder tafel verdwijnen. De redactie probeert een zelfstandig beleid te voeren, waarbij een onafhankelijke opstelling één van de eerste uitgangspunten is. Daarom verzoekt de redactie iedereen die iets kwijt wil in de Democraat zijn kopij in het vervolg aangetekend naar het redactie-adres (Bernweg 65, Vlaardingen) te sturen. De schrijver weet dan zeker, dat zijn kopij is aangekomen. Over het al dan niet plaatsen van kopij wordt beslist tijdens een redactievergadering. Als de redactie beslist, dat kopij niet kan of moet worden geplaatst, wordt de schrijver van deze kopij daarover schriftelijk geïnformeerd.

ZO ZIJN NU DE BELANGRIJKSTE BESTUREN, KOMMISSIES EN DELEGATIES SAMENGESTELD

Na de algemene ledenvergadering in Breda en enkele vergaderingen van onder andere het hoofdbestuur is de samenstelling van vrijwel alle besturen, kommissies, delegaties en dergelijke van D'66 danig gewijzigd. Hieronder volgen de samenstellingen van de belangrijkste.

Dagelijks bestuur

Het dagelijks bestuur van de partij bestaat uit:
Voorzitter: Drs J. ten Brink, Lonbar Petrilaan 12, Overveen, telefoon: 023-265262;
Vice-voorzitter: Mevrouw R.E. van der Scheer-van Essen, Oosteinderweg 234, Aalsmeer, telefoon: 02977-27714;
Sekretaris politiek: Dr M.R. van Gils, Van Assendelftlaan 2, Castricum, telefoon: 02518-54178;
Sekretaris organisatie: G.C. Kaper, Van Lieflandlaan 76, Utrecht, telefoon: 030-718062;
Penningmeester: P.P.A. van Rossum, Schoutenbosje 10, Laren, telefoon: 02153-7904;
Koördinatie raads- en statenfrakties: Mr M.J.E.M. Jager, Franz Leharlaan 146, Heemstede, telefoon: 023-283247;
Werkgroepen: Drs J.M. Brand, Van Ostadelaan 48, Naarden, telefoon: 02159-43568;
Publiciteit: J. Jansen Schoonhoven, Wagenweg 63, Haarlem, telefoon: 023-320069;
Lid: A. Nuis, Kotten 94, Winterswijk, telefoon: 05433-305.

Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur bestaat - behalve uit de leden van het dagelijks bestuur - uit:
K.P. Bloema, Nachtegaalplein 11, Den Haag, telefoon: 070-321357;
Dr J.T. Borst, Groenekanseweg 86, De Bilt, telefoon: 030-761873;
B.M. van Dam, Churchillpark 3, Middenbeemster, telefoon: 02998-1219;
Mr R.P. ten Have, Egelantiersgracht 33, Amsterdam, telefoon: 020-247560;
Drs J. Joele, Noorderhaven 66, Groningen, telefoon: 050-122632;
Drs P.A. Karsdorp, Cornelia de Langestraat 230, Haarlem, telefoon: 023-332495;
C.A.M. van Leeuwen, Buitenhofdreef 36, Delft, telefoon 015-144575;
C. Mertens, Torenven 10, Zunderdorp, telefoon: 020-369622;
S. Tattersall, Park de Kotten 203, Enschede, telefoon: 05420-12560;
Drs P.C. Tielrooij, Walramstraat 66, Sittard, telefoon: 04490-3671;
Mevrouw N. Veltman, Van Dalenlaan

144, Santpoort, telefoon: 023-378996;
Mevrouw S. Venema-Noordhoff, Seinpoststraat 1, Katwijk aan Zee, telefoon: 01718-12931.

Permanent overlegorgaan

De vijfmans-delegatie in het permanent overlegorgaan van PvdA, PPR en D'66 bestaat uit:
Drs J. ten Brink, Lonbar Petrilaan 12, Overveen, telefoon: 023-265262 (ook voorzitter van het dagelijks bestuur);
Dr M.R. van Gils, Van Assendelftlaan 2, Castricum, telefoon: 02518-54178 (ook sekretaris politiek van het dagelijks bestuur);
Mr H.A.F.M.O. van Mierlo, Herengracht 38, Amsterdam, telefoon: 020-241734 (ook voorzitter van de Tweede-Kamerfractie);
Mevrouw R.E. van der Scheer-van Essen, Oosteinderweg 234, Aalsmeer, telefoon: 02977-27714 (ook vice-voorzitter van het dagelijks bestuur).
Het vijfde lid van de delegatie wordt per (veertiendaagse) vergadering van het overlegorgaan gekozen uit:
Mr J.A. Nagtegaal, Leeuweriklaan 8, Rotterdam, telefoon: 010-184670;
Ir N.F.I. Schwarz, Schoutenlaan 9, Den Haag, telefoon: 070-245189 (ook voorzitter van de Eerste-Kamerfractie);
Mevrouw drs P.C.J. Wassen-van Schaveren, Puccinidreef 7, Voorschoten, telefoon: 01717-4927 (ook lid van de Eerste Kamer).

Wetenschappelijk bureau

Het bestuur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau bestaat uit:
Voorzitter: Mr M.N.J.A.M. van den Wildenberg, Merellaan 479, Maassluis, telefoon: 01899-17893;
Sekretaris/penningmeester: Mr J.A. Nagtegaal, Leeuweriklaan 8, Rotterdam, telefoon: 010-184670 (ook lid van het permanent overlegorgaan);
K.P. Bloema, Nachtegaalplein 11, Den Haag, telefoon: 070-321357 (ook lid van het hoofdbestuur);
Drs D. Eisma, Kinkelenburg 15, Apeldoorn, telefoon: 05760-31609 (ook lid van de Eerste Kamer en lid van het Europees Parlement);
Drs J. Laan, Ramlehweg 30c, Rotterdam, telefoon: 010-122486 (ook lid van de Rijnmondraad);
Dr J.C. Terlouw, Tolsteegsingel 31, Utrecht, telefoon: 030-516784 (ook lid van de Tweede Kamer).
Het bestuur van de stichting moet nog worden uitgebreid met één lid, te kiezen door het hoofdbestuur uit zijn midden.

Programmakommissie

De programmakommissie (die voor-

stellen over het programma moet doen aan de algemene ledenvergadering) bestaat uit:
Voorzitter: Drs J.M. Brand, Van Ostadelaan 48, Naarden, telefoon: 02159-43568 (ook lid van het dagelijks bestuur);
Sekretaris: C. Mertens, Torenven 10, Zunderdorp, telefoon: 020-369622 (ook lid van het hoofdbestuur);
H. Beunk, Adriaan Brouwerstraat 44, Bergen op Zoom, telefoon: 01640-35973;
Mr J.L.M. Elders, Parnassialaan 16, Rockanje, telefoon: 01884-2430;
L. Esmeijer, La Placestraat 85, Amsterdam, telefoon: 020-947264;
Drs P.A. Karsdorp, Cornelia de Langestraat 230, Haarlem, telefoon: 023-332495 (ook lid van het hoofdbestuur);
Drs J.H. Lambers, Helperzoom 349, Groningen, telefoon: 050-257540;
R.J. Ovezall, Bakenbergseweg 164, Arnhem, telefoon: 085-425902 (ook lid van de provinciale staten van Gelderland);
Dr P. van Schilfgaarde, Jonkheer Nedermeijer van Rosenthalweg 13, Oosterbeek, telefoon: 08307-3159;
Ir N.F.I. Schwarz, Schoutenlaan 9, Den Haag, telefoon: 070-245189 (ook voorzitter van de Eerste-Kamerfractie en lid van het permanent overlegorgaan);
Mevrouw N. Veltman, Van Dalenlaan 144, Santpoort, telefoon: 023-378996 (ook lid van het hoofdbestuur);
Mr M.N.J.A.M. van den Wildenberg, Merellaan 479, Maassluis, telefoon: 01899-17893 (ook voorzitter van het bestuur van de Stichting Wetenschappelijk Bureau).
De programmakommissie moet nog worden uitgebreid met één lid, te kiezen door de Tweede-Kamerfractie uit haar midden,

Organisatiekommissie

De organisatiekommissie - die zich bezighoudt met de organisatie van en binnen de partij - bestaat uit twee leden van het dagelijks bestuur, te weten G.C. Kaper en mevrouw R.E. van der Scheer-van Essen en zes leden van het hoofdbestuur, te weten B.M. van Dam, mr R.P. ten Have, drs J. Joele, C.A.M. van Leeuwen, S. Tattersall en mevrouw S. Venema-Noordhoff.

Verkiezingskommissie

De kommissie die zich bezig houdt met de interne organisatie van de gemeenteraads- en provinciale statenverkiezingen van volgend jaar bestaat uit één lid van het dagelijks bestuur, te weten mr M.J.E.M. Jager; drie leden van het hoofdbestuur, te weten C.A.M. van Leeuwen, drs P.C. Tielrooij en mevrouw N. Veltman; en ir W. Dik, Traviastraat 4, Amersfoort, telefoon: 03490-26070.

Tweemans-fractie in gemeenteraad treedt nu op als onafhankelijke groepering

AFDELING ZUIDLAREN HEFT ZICH OP UIT „ONVREDE OVER DE LANDELIJKE KOERS”

Sinds enige tijd is het aantal afdelingen van D'66 met één verminderd: De Drentse afdeling Zuidlaren heeft zich opgeheven. De reden daarvoor is - zoals het in de officiële verklaring van de afdeling stond - "onvrede over de koers die de partij landelijk vaart. Een onvrede die bepaald niet van recente datum is". Het besluit om de afdeling Zuidlaren op te heffen werd in januari tijdens de ledenvergadering van de afdeling genomen. Ruim een maand later werd de opheffing tijdens een vergadering van de gemeenteraad van Zuidlaren openbaar gemaakt door de 47-jarige dr ir P. F. J. van Burg, voorzitter van de tweemansfractie in de gemeenteraad van Zuidlaren.

"Omdat het beleid van onze fractie de volledige instemming had van de ledenvergadering werd de zittende gemeenteraadsleden gevraagd hun zetels niet ter beschikking te stellen. De fractie heeft aan dit verzoek willen voldoen en zal zich daarom gedurende de resterende zittingsperiode van de gemeenteraad als onafhankelijke groepering in de raad opstellen", zo zei de heer Van Burg.

Lidmaatschap

De acht leden van D'66, die in Zuidlaren wonen, hebben hun lidmaatschap van de partij niet opgezegd. "Dat hoefde ook niet", aldus de heer Van Burg, "want D'66 bestaat landelijk. Alleen in Zuidlaren bestaat D'66 niet meer. Bij het nemen van de beslissing tot opheffing van de afdeling is ook gedacht aan de zeventien leden van de afdeling, die landelijk gezien andere partijen dan D'66 stemden maar zich in Zuidlaren konden vinden in D'66. Evenals de acht landelijke D'66-leden

betaalden zij aan de afdeling een rijksdaalder kontributie per maand."

Door deze zeventien plaatselijke leden te memoreren raakt de heer Van Burg de kern van de reden tot opheffing van de afdeling. "De traditioneel gegroeide binding tussen landelijke politiek en gemeentelijke politiek is geen goed uitgangspunt voor het oplossen van gemeentelijke problemen. Een politieke partij is een middel om politieke doeleinden te helpen verwezenlijken. Deze doeleinden verschillen van gemeente tot gemeente en vallen niet samen met partijpolitieke scheidslijnen op landelijk niveau. Het doortrekken van historisch gegroeide landelijke partijpolitieke tegenstellingen naar plaatselijk niveau werkt verstarring in de hand. Samenwerking tussen diegenen, die op gemeentelijk niveau gelijk denken en gelijk zijn gericht wordt er door bemoeilijkt, zo niet geblokkeerd. Nu D'66 zich op landelijk niveau niet meer onafhankelijk en ongebonden opstelt, dreigen de afdelingen ook in die situatie te geraken."

• BELEID

HET lijdt geen twijfel. Drs. Erwin Nypels - tot 1966 bedrijfseconoom bij de PTT en tussen 1962 en 1964 voorzitter van de jonge VVD-ers - is een maatschappelijk bewogen mens. Nauwelijks was hij vorig jaar uit de Tweede-Kamerfractie van D'66 gewipt, of prompt richtte hij het landelijk ombudsteam voor stadsvernieuwing op.

„Goede woningen in ons land dreigen te worden afgebroken. Dat zijn geen incidentele gevallen maar weer is het een symptoom van een fout bouwbeleid", zegt de 39-jarige Rijswijker, die ook nog tijd over heeft voor de wetenschappe-

lijke stichting van de Democraten.

Met tal van voorbeelden bewijst hij dat slechts zeer weinig mensen in de oude stadswijker weten wat ze boven het hoofd hangt. Het wantrouwen ten aanzien van de autoriteiten groeit en dat schaadt de samenleving", wees hij zeker.

In zijn ombudsteam zitten Kamerleden van vele partijen, architecten, stedenbouwkundigen en welzijnswerkers.

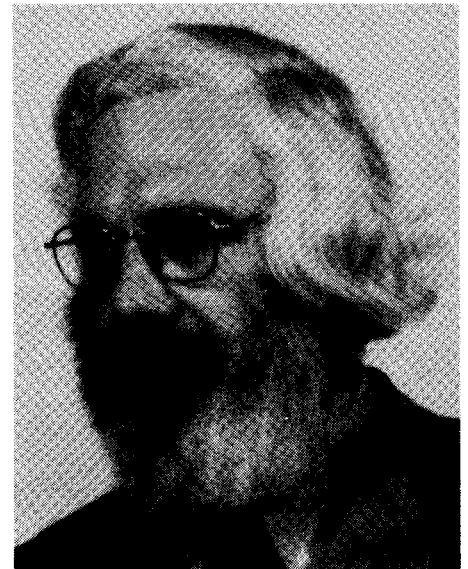
Zij allen streven naar een normstelsel dat landelijk kan worden gehanteerd en voorkomt dat goede huizen moeten wijken voor wat kwaliteitsbouw wordt genoemd.

Werkgroep

Direkt na de opheffing van de afdeling Zuidlaren van D'66 werd in dit Drentse dorp (9300 inwoners; dertien raadsleden) een werkgroep gevormd, die bestond uit vijf mensen, die landelijk verschillende politieke voorkeuren hebben (PvdA, ARP, PPR en D'66), maar die plaatselijk gelijk dachten. De opdracht aan de werkgroep was het onderzoeken van de mogelijkheid of dwars door de plaatselijke en in de gemeenteraad vertegenwoordigde partijen heen één plaatselijke progressieve partij kon worden opgericht. De werkgroep vond van wel en het gevolg was de oprichting van de Partijgemeenschap Zuidlaren, een partij waarvan men hoopt dat progressieve inwoners van Zuidlaren elkaar daarin kunnen vinden op gemeentelijke doelstellingen, onafhankelijk van de landelijke politiek.

Gemeenschap

In een lange ingezonden brief in het plaatselijk weekblad werden de inwoners van Zuidlaren op de hoogte gesteld van de oprichting van de nieuwe partij. "Een partij die slechts het gemeentebelang wil dienen en op de bres wil staan voor de belangen van de gehele Zuidlaarder gemeenschap. De partij is opgericht om dat gemeenschaps-

- DR IR P. F. J. VAN BURG -

belang gestalte te geven en zich daarvoor in te zetten. De leden van de partij zijn ook maar mensen, ieder met hun eigen belang. Zij zijn echter bereid dat eigen belang te laten wijken voor het gemeenschapsbelang", zo stond in de ingezonden brief.

Binding

Dr Van Burg en zijn medestander in de gemeenteraad, mevrouw D. G. Kromhout van der Meer-Germs, hebben nu nog geen enkele binding met de nieuwe partij. Die willen zij volgend jaar pas hebben bij de gemeenteraadsverkiezingen. Zij willen dan beiden via de nieuwe partij opnieuw een zetel veroveren in de gemeenteraad. Via deze weg willen zij het geluid dat zij tot nu toe - namens D'66 - in de gemeenteraad hebben laten horen blijven voortbrengen, alleen dan niet namens D'66.

Wel of niet namens D'66, voor twee zaken zullen dr Van Burg en mevrouw Kromhout van der Meer zich blijven inzetten: het afremmen van de uitbouw van het dorp Zuidlaren (270 inwoners per vierkante kilometer; alle buurgemeenten hebben honderdvijftig tot tweehonderd inwoners per vierkante kilometer minder) en het organiseren van een samenspraak tussen ouders en leerkrachten van bijzonder en openbaar onderwijs.

GUILLAUME SPIERING

(NASCHRIFT HOOFDBESTUUR: De afdeling Zuidlaren is de enige afdeling van D'66, die zich na de Tweede-Kamerverkiezingen van november vorig jaar heeft opgeheven. Er zijn echter ook nieuwe afdelingen in oprichting of al opgericht, zoals Roosendaal en Drachten).

Alle werkgroepen zoeken mensen, die willen meehelpen sukses te vergroten

Direkteur drs Nypels van wetenschappelijk bureau heeft zijn lijst met nota's en werkgroepen klaar

De eerste opdracht die directeur drs Erwin Nypels van het wetenschappelijk bureau zich stelde was het maken van een inventarisatie van de tot nu toe verschenen D'66-nota's en van de landelijke werkgroepen van D'66. Die opdracht heeft Erwin Nypels nu vervuld en daarom volgt hieronder een overzicht van die rapporten (met daarachter tussen haakjes het bestelnummer) en van de kontaktpersonen van alle werkgroepen. In alle werkgroepen is nog plaats voor enthousiaste mensen, die willen meehelpen het sukses van de werkgroepen te vergroten.

Nota's

BUITENLAND:

Op weg naar het tweede ontwikkelings-decennium (B1);
Het Midden-Oosten (B2);
Verbetering van de Verenigde Naties (B3);
Voorstel tot vernieuwing van het partijprogramma met betrekking tot de Europese integratie (B4).

BINNENLANDS BESTUUR:

Kanttekeningen bij het PvdA-rapport "Een stem die telt" (BB1);
Herziening van het kiesstelsel voor de Staten-Generaal (BB2);
Staatsrechtelijke vernieuwing (BB3);
Antwoord op de bedenkingen tegen de voorgestelde staatsrechtelijke hervormingen (BB4).

BEVOLKINGSPOLITIEK:

Demokratische bevolkingspolitiek (BP1).

KULTUUR, REKREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK:

Het toneelbestel (KRM1);
Plaatselijke radio in Nederland (KRM2);
Tekst voor een nieuwe wet op de Raad voor de Kunst (KRM3);
Radio Veronica (KRM4).

DEFENSIE:

De rechtspositie van de militair (D1);
Nederland in de NAVO? Ja, maar... (D2);
Het democratiseringsproces in de krijgsmacht (D3);
De niet-militaire verdediging (D4);
Uitgangspunten voor het defensiebeleid (D5).

FINANCIËN:

Suksessierechten, schenkingsrechten, vermogensbelasting en vermogenswinstbelasting (F1).

JUSTITIE:

Kinderbeschermingstehuizen (J1);
De vrijheidsrechten en "het apparaat" (J2);
Pre-advies over het wetsontwerp van 12 juli 1969 tot herziening van het echtscheidingsrecht (J3);
Abortus provocatus (J4);
Drugs (J5).

LANDBOUW:

Uitgangspunten voor het landbouwbeleid (L1).

MILIEU EN GEZONDHEIDSBESCHERMING:

Het toekomstbeleid voor gezondheidsbescherming (M1);
Luchtverontreiniging in Nederland (M2);

Watervervuiling in Nederland (M3);
Algemeen milieubeheer en industrieplanning (M4).

ONDERWIJS, WETENSCHAP EN TECHNOLOGIE:

Het niet wetenschappelijke onderwijs (OWT1);
Mogelijkheden en moeilijkheden voor open deelneming in onze technologische maatschappij (OWT2);
De technologische ontwikkeling en de Nederlandse samenleving (OWT3);
De oprichting van een centrum voor toekomstonderzoek (OWT4);
De drie fasen van een effectief wetenschapsbeleid (OWT5).

SOCIALE ZAKEN:

Jeugdwerkloosheid in Nederland (S1);
Het ondernemingsrecht - jaarverslaggeving en enquête-recht (S2);
Het ondernemingsrecht - ondernemingsraad of personeelsraad (S3);
Demokratisering van de arbeidsverhoudingen op lange termijn (S4);
De publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie (S5);
Ziektekostenverzekering in Nederland (S6);
Pensioenvoorziening in Nederland (S7).

VOLKSHUISVESTING EN RUIMTELIJKE ORDENING:

Verdiens de monumentenzorg meer aandacht? (VRO1);
De inrichting van landelijke gebieden (VRO2);
Memorandum over de voorstellen tot verbetering van de inspraakprocedure bij de ruimtelijke ordening (VRO3).

DIVERSEN:

Naar een integrale ontwikkelingsplanning en meerjarenplanning als taakstellend en coördinerend element (DV1);
Basisprogramma voor de verkiezing van provinciale staten in 1970 (DV2);
Basisprogramma voor de gemeentepolitiek (DV3).

Werkgroepen

JUSTITIE:

Mr W. Kingma, Herengracht 312, Amsterdam, telefoon: 020-238437.

**Zijn uw vrienden geen
lid van D'66?
Maak ze dan in elk
geval abonnee van
de Democraat!**

STAATSRECHT:

Mr M. F. F. A. de Nerée tot Babberich, "Camphuysen", Babberich, telefoon: 08364-283.

VRIJHEIDSRRECHTEN:

Mevrouw mr J. Soetenhorst-de Savornin Lohman, Frederik Hendriklaan 11, Oegstgeest, telefoon: 01710-53470.

BUITENLAND:

N. J. Prinsen, Middelweg 140, Wasenaar, telefoon: 01751-6048.

EUROPA:

J. Fieyra, Schubertstraat 66, Amsterdam, telefoon: 020-799454.

DEFENSIE:

J. Sjoerds, Europalaan 2, Harderwijk, telefoon: 03410-2150.

KULTUUR, REKREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK:

Mr M. G. Rood, Koninginneweg 156, Amsterdam, telefoon: 020-715462.

ONDERWIJS:

G. G. van Blokland, Jan Steenlaan 27, Voorhout, telefoon: 02522-10594.

VERKEER EN VERVOER:

K. Grool, Galicië 7, Leusden, telefoon: 03496-2125.

VOLKSHUISVESTING EN BOUWNIJVERHEID:

M. J. de Willigen, Elpermeer 205, Amsterdam, telefoon: 020-272326.

BEVOLKINGSPOLITIEK:

Ir N. F. I. Schwarz, Schoutenstraat 9, Den Haag, telefoon: 070-245189.

KONSUMENTENZAKEN:

Drs A. R. van der Burg, Sportlaan 190, Den Haag, telefoon: 070-332300.

MILIEU, TECHNOLOGIE EN GEZONDHEIDSZAKEN:

E. F. Vogelaar, Henegouwen 26, Leusden, telefoon: 03496-2680.

LANDBOUW:

Ir C. M. Hupkes, Schelmseweg 21, Oosterbeek, telefoon: 08307-2694.

EKONOMIE:

Mr J. A. Nagtegaal, Leeuweriklaan 8, Rotterdam, telefoon: 010-184670.

SOCIALE ZAKEN:

Drs J. M. Brand, Van Ostadelaan 48, Naarden, telefoon: 02159-43568.

PENSIOENEN:

Drs G. Nooteboom, Ruigeweg 73, Sint Maartensvlotbrug, telefoon: 02246-1454.

ZIEKTEKOSTEN:

K. H. Klaver, Van Leeuwenhoeklaan 85, Oosterhout, telefoon: 01620-4781.

ARBEIDSVERHOUDINGEN:

W. Top, Talud 16, Gorinchem, telefoon: 01830-30352.

STRUKTUURPOLITIEK:

Mr H. Bosma, Burgemeester Caan van Necklaan 329, Leidschendam.

"Uitnodiging"

De eerstvolgende vergadering van het hoofdbestuur wordt aanstaande zaterdag gehouden. Daarna vergadert het hoofdbestuur weer op zaterdag 5 mei aanstaande. Beide vergaderingen worden gehouden in de vergaderzaal van het landelijk sekretariaat (Lange straat 61, Amsterdam) en beginnen 's morgens om elf uur.

Het dagelijks bestuur vergadert elke donderdagavond, ook in het landelijk sekretariaat. Deze vergaderingen beginnen 's avonds om zeven uur. Zowel de vergaderingen van het hoofdbestuur als die van het dagelijks bestuur zijn voor iedereen toegankelijk.

Verkiezingen

Op zaterdag 28 april aanstaande wordt 's morgens om elf uur in het Jaarbeurs-kongrescentrum in Utrecht een vergadering gehouden die is gewijd aan de behandeling van de partij-politieke, inhoudelijke, organisatorische en wettelijke aspecten van de provinciale statenverkiezingen van woensdag 27 maart volgend jaar. Deze vergadering wordt snel gevolgd door een aantal regionale bijeenkomsten ter bestudering van de overeenkomstige aspecten van de gemeenteraadsverkiezingen van woensdag 29 mei volgend jaar.

Behalve dat van Zeeland is geen enkel regiobestuur ingegaan op het verzoek van het hoofdbestuur voorstellen te doen over de personele samenstelling van de provinciale verkiezingskommissies. Daarnaast zijn tijdens de regionale kongressen, die in februari zijn gehouden, geen besluiten genomen over het al dan niet meedoen aan de statenverkiezingen van volgend jaar. Regiobesturen en/of statenfrakties kunnen tot uiterlijk zaterdag 28 april aanstaande over deze beide zaken voorstellen doen aan het hoofdbestuur.

Informatiedag

De Stichting Wetenschappelijk Buro D'66 wil niet alleen de benodigde nieuwe studies tot stand brengen, maar ook een grotere bekendheid geven aan het politieke denkwerk, dat in het verleden door werkgroepen is verricht. Het gaat hierbij vooral om onderwerpen waarover sinds 1966 door D'66 oorspronkelijke - van andere partijen afwijkende - plannen zijn ontwikkeld of waarbij D'66 de gangbare opvattingen sterk in een bepaalde richting heeft beïnvloed; ideeën waarvan een groot deel ook binnen D'66 vrij onbekend zijn gebleven.

Daarom organiseert de stichting op zaterdag 12 mei aanstaande een informatiedag, die in het centrum van het land wordt gehouden en die duurt van 's morgens tien uur tot 's middags vijf uur. Het programma voor

die dag is: 1. staatkundige democratie; 2. onderwijs-democratie; 3. bedrijfsdemocratie; 4. het ziektekosten-verzekeringsplan van D'66; 5. het spaarloon-pensioenplan van D'66; 6. het D'66-plan voor een nieuwe methode van woningfinanciering en huurberekening. Hierbij worden ook de belangrijkste verschillen met andere politieke partijen of maatschappelijke groeperingen aangegeven.

De dag is speciaal bedoeld voor die leden die en dat kader dat in deze onderwerpen niet thuis zijn om hun een beknopt inzicht te geven in de eigen inbreng van D'66 in de Nederlandse politiek.

Er volgen nog nadere gegevens over de inleiders, de plaats en de kosten. Er wordt verzocht zich zo mogelijk nu al op te geven voor deelneming aan de dag. Dat kan gebeuren bij het wetenschappelijk buro, Langestraat 61, Amsterdam, telefoon: 020-233988.

Werkkommissies

De landelijke werkgroep Europa heeft twee werkkommissies ingesteld. De eerste - die op lange termijn zal werken - gaat proberen een nieuwe visie voor D'66 op Europa in een nota vast te leggen. De tweede - die op korte termijn zal werken - gaat een nota opstellen over een Europees zeehavenbeleid.

In deze tweede nota zullen aan de orde worden gesteld: overslagfunctie, zeetransport, binnenvaart, spoor - en wegtransport, zeehavenindustrieën, nationale steunmaatregelen, regionale ontwikkeling en dergelijke. Belangstellenden en zij die op één of meer deelgebieden een inbreng kunnen en willen leveren kunnen contact opnemen met: J. Fieyra, Schubertstraat 66, Amsterdam, telefoon: 020-799454.

Gemeentewet

Gemeentesekretaris P.P.A. van Hal van het Noordbrabantse Prinsensbeek - heeft een boekje geschreven als toelichting en commentaar op het voorlopig ontwerp tot herziening van de Gemeentewet. Hij heeft dat gedaan op uitnodiging van minister Geertsema (binnenlandse zaken) om een bijdrage te leveren tot de gedachtevorming rondom de voorgenomen algehele herziening van de Gemeentewet.

"Het boekje beoogt een duidelijke vertaling van en een handzame toelichting te zijn op de inhoud van de Gemeentewet van nu en de Gemeentewet van straks. Daaraan blijkt grote behoefte te bestaan bij gemeenteraadsleden, wethouders, commissieleden en andere plaatselijke bestuurders", aldus de heer Van Hal.

Het boekje is op bestelling verkrijgbaar door storting van twaalf gulden 75 op bankrekening 44.01.39.597 van de AMRO-bank in Prinsensbeek onder vermelding van "Van Hal/Toelichting Gemeentewet".

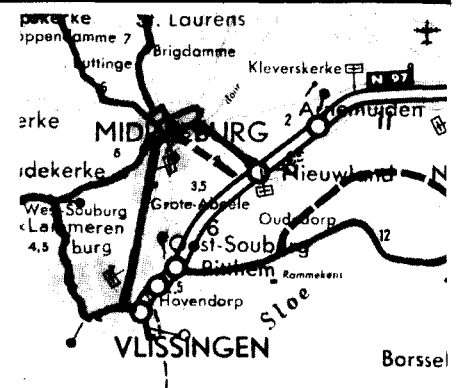
TWEDE-KAMERPUNTEN

Arne-zijkanaal

Het Tweede-Kamerlid Jan Terlouw heeft van minister Stuyt (volksgezondheid en milieuhygiëne) niet gedaan gekregen, wat hij graag wilde: Het Arne-zijkanaal in Zeeland wordt toch gedempt om daarna te worden gebruikt als stortplaats voor grof vuil.

Jan Terlouw was daar tegen omdat volgens hem in dit gebied veel wateren en weidevogels vertoeven en omdat het Arne-zijkanaal wordt gebruikt voor rekreatieve doeleinden. Volgens minister Stuyt kunnen de vogels gemakkelijk door de direkte omgeving (Veerse Meer) worden opgevangen en wordt het Arne-zijkanaal nog slechts sporadisch gebruikt door plezierboten en voor oeverrecreatie.

Jan Terlouw was ook bang, dat het milieu rond het Arne-zijkanaal zou worden aangetast omdat wellicht resten van landbouwbespuitingsmiddelen of giftige afvalstoffen van chemische fabrieken via de stortplaats in het Kanaal door Walcheren terecht zouden komen. Volgens minister Stuyt is dat niet mogelijk, omdat de voor de stortplaats afgegeven hinderwetvergunning verbiedt dergelijke stoffen te storten en verontreinigd water buiten de stortplaats te brengen. Het naleven van deze hinderwetvergunning zal worden ge-

kontroleerd door het bij de wet voorgeschreven toezicht. Tenslotte vond Jan Terlouw, dat alternatieve mogelijkheden moesten worden bestudeerd, omdat de stortplaats midden tussen de woonkernen van Middelburg, Nieuw- en Sint Joosland en Arne-muiden komt te liggen. Uit zijn antwoord blijkt, dat minister Stuyt daaraan niet te zwaar tilt. De afstand tot de woonkern van Middelburg is vijftienhonderd, tot die van Nieuw- en Sint Joosland driehonderd en tot die van Arne-muiden duizend meter. Volgens de minister zullen de bewoners van Nieuw- en Sint Joosland geen last hebben van de stortplaats, omdat deze door een met bomen beplante dijk aan het gezicht wordt onttrokken.

Samenstelling commissie van deskundigen is nu definitief

In de Democraat van vorige maand werd de voorlopige samenstelling van de op initiatief van Hans van Mierlo in het leven geroepen commissie van deskundigen gepubliceerd.

De samenstelling van de commissie is nu definitief.

Aan de lijst in de Democraat van vorige maand moeten worden toegevoegd:

Prof. mr P.J. Boukema (arp); hoogleraar in het staatsrecht aan de Vrije Universiteit in Amsterdam, lid van de Eerste Kamer en oud-lid van de provinciale staten van Noord-Holland;

Drs L.P.J. de Bruyn (kvp); wetenschappelijk medewerker aan het instituut voor politikologie van de Katholieke Universiteit in Nijmegen, lid van het partijbestuur van de KVP en oud-lid van de kontaktraad van ARP, CHU en KVP; Prof. dr H. Daudt (pvda); hoogleraar in de politikologie aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam en oud-lid van de staatskommissie Cals/Donner;

R. Vermaas (partijloos); politiek redakteur van het dagblad De Tijd.

Tot derde sekretaris van de commissie is benoemd: drs J. Janmaat (kvp); docent in de maatschappijleer aan een scholengemeenschap.

De leden van de commissie hebben uit hun midden prof. mr J.F. Glastra van Loon gekozen tot voorzitter van de commissie.

Je weet nooit of
dit 'm is:
Nr. 70 naturel.
'n Senoritas in alle
oprechtheid.
10 stuks voor f 2.40.
Misschien heb je geluk.

Eerste stap naar progressieve volkspartij

DETTIG LEDEN VAN D'66 OOK LID VAN PVDA EN PPR

Vijftig leden van PvdA, PPR en D'66 uit het Rijnmondgebied zijn lid geworden van elkaars partijen. Zij willen hiermee onderstrepen, dat "nu binnen afzienbare tijd stappen moeten worden gezet om te komen tot één progressieve volkspartij", aldus de 38-jarige mr Hans Mentink, initiatiefnemer van de actie en voorzitter van de D'66-fractie in de gemeenteraad van Rotterdam.

"Een aantal leden van D'66 bleek bereid lid te willen worden van PvdA en PPR om te tonen hoe zeer zij een progressieve volkspartij wensen. Daarop bleek dat ook leden van de PvdA en de PPR bereid waren tot de beide andere partijen toe te treden", aldus Hans Mentink.

Onder de D'66-ers, die ook lid zijn geworden van PvdA en PPR, bevinden zich veel gemeenteraadsleden, leden van afdelingsbesturen, leden van de Rijnmondraad en leden van provinciale staten van Zuid-Holland. Daarnaast zijn veel individuele leden van D'66 uit het Rijnmondgebied ook lid geworden van PvdA en PPR. Een groot aantal leden van D'66, dat sympathiek tegenover de actie van Hans Mentink staat, is geen lid geworden van PvdA en PPR, omdat voor hen het betalen van de kontributie van drie politieke partijen bezwaarlijk werd.

Kwaad bloed

Inmiddels heeft de actie van Hans Mentink binnen de afdeling Rotterdam bij een aantal leden kwaad bloed gezet. Deze leden vinden het niet gepast, dat hun afdelingsbestuurders ook lid zijn geworden van PvdA en PPR en zijn van plan tijdens de eerstkomende ledenvergadering van de afdeling deze afdelingsbestuurders tot aftreden te dwingen. Hans Mentink verwacht niet, dat deze leden ook de gemeenteraadsleden, die lid zijn geworden van PvdA en PPR, uit de gemeenteraad willen stoten. "In elk geval zal ik geen gevolg geven aan dit verlangen, als dat al zou worden geuit. Ten aanzien van gemeenteraadsleden vind ik dit namelijk heel iets anders, dan ten aanzien van afdelingsbestuurders", aldus Hans Mentink.

